

ANALIZA A2 Wykład: J. Wróblewski
KOŁOKWIUM nr **7**, zestaw **A**, **24.04.2007**

Zadanie **13.**

Obliczyć całkę

$$\int_1^3 \frac{dx}{x^2 - 4x + 5}.$$

Pamiętać o uproszczeniu wyniku.

Rozwiązanie:

Zauważmy, że

$$\int_1^3 \frac{dx}{x^2 - 4x + 5} = \int_1^3 \frac{dx}{(x-2)^2 + 1}.$$

Wykonując podstawienie $y = x - 2$, co daje formalny wzór $dy = dx$, otrzymujemy

$$\int_{-1}^1 \frac{dy}{y^2 + 1} = \operatorname{arctg} y \Big|_{y=-1}^1 = \operatorname{arctg} 1 - \operatorname{arctg}(-1) = \pi/4 - (-\pi/4) = \pi/2.$$

Zadanie 14.

Wyprowadzić wzór na całkę nieoznaczoną

$$\int \sin 5x \cdot \cos nx \, dx$$

w zależności od parametru całkowitego dodatniego n .

Jeśli wpadniesz w pułapkę, możesz otrzymać maksymalnie 3 punkty.

Rozwiązanie:

Oznaczmy szukaną całkę przez I i wykonajmy dwukrotne całkowanie przez części.

Otrzymujemy

$$\begin{aligned} I &= \int \sin 5x \cdot \cos nx \, dx = \frac{-\cos 5x}{5} \cdot \cos nx - \frac{n}{5} \int \cos 5x \cdot \sin nx \, dx = \\ &= \frac{-\cos 5x}{5} \cdot \cos nx - \frac{n}{25} \sin 5x \cdot \sin nx + \frac{n^2}{25} \int \sin 5x \cdot \cos nx \, dx = \\ &= \frac{-\cos 5x}{5} \cdot \cos nx - \frac{n}{25} \sin 5x \cdot \sin nx + \frac{n^2}{25} I, \end{aligned}$$

skąd

$$\frac{25-n^2}{25} I = \frac{-\cos 5x}{5} \cdot \cos nx - \frac{n}{25} \sin 5x \cdot \sin nx + C_0,$$

co daje

$$I = \frac{5 \cos 5x \cdot \cos nx}{n^2 - 25} + \frac{n \sin 5x \cdot \sin nx}{n^2 - 25} + C.$$

Tyle rozwiązania za 3 punkty. Powyższe rozwiązanie zawodzi dla $n = 5$. Dla $n = 5$ po jednym całkowaniu przez części otrzymujemy

$$I = \int \sin 5x \cdot \cos 5x \, dx = \frac{-\cos 5x}{5} \cdot \cos 5x - \frac{5}{5} \int \cos 5x \cdot \sin 5x \, dx = \frac{-\cos 5x}{5} \cdot \cos 5x - I,$$

skąd

$$I = -\frac{\cos^2 5x}{10} + C.$$

Odpowiedź:

$$\int \sin 5x \cdot \cos nx \, dx = \begin{cases} \frac{5 \cos 5x \cdot \cos nx}{n^2 - 25} + \frac{n \sin 5x \cdot \sin nx}{n^2 - 25} + C & \text{dla } n \neq 5 \\ -\frac{\cos^2 5x}{10} + C & \text{dla } n = 5 \end{cases}$$